

OPUSCULUM

7-8/2010

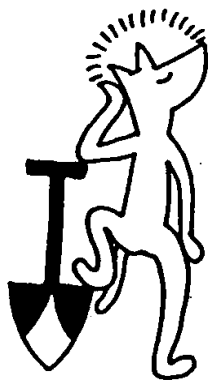
MĚSÍČNÍK ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

O B S A H

Jubileum založení řádu	1
Setkání České dominikánské rodiny v Praze	2
Zprávy z provincie	4
Pout' Řím – Cascia – Siena: 9.–16. září 2010	5
Prosby o modlitby	6
Laická sdružení svatého Dominika	7
Krystal OP, Nové knihy	9
Salve	10
Res claritatis	13
Š. Filip OP: Boho-lidská slova Nejsv. Srdce Ježíšova	15
Benedikt XVI.: Svatý Albert Veliký	18

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 8. 2010

2016 – JUBILEUM ZALOŽENÍ ŘÁDU KAZATELŮ

„Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16)

**2010 – „Jak mohou hlásat, jestliže nebyli posláni?“
(Řím 10,15): Poslání kázat**

MODLITBA JUBILEA

Bože milosrdenství, ve své věčné moudrosti jsi povolal svého služebníka Dominika, aby se vydal na cestu víry jako poutník a kazatel milosti.

Se Slovem tvé sladké Pravdy v srdci a na rtech zval Dominik první sestry a bratry, aby se k němu připojili a vedli život kontemplativní poslušnosti ve službě svatého kázání.

Připomínáme si toto jubileum a prosíme tě: vdechni znovu do našich srdcí a myslí Ducha vzkříšeného Krista a obnov nás, abychom věrně a radostně hlásali evangelium pokoje. Skrze téhož Krista, našeho Pána. Amen.

Témata dalších roků přípravy na jubileum

- 2011** „Všichni slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky“ (Sk 2,11): Kázání a kultura / Komunitní kázání
- 2012** „Jdi k mým bratřím a oznam jim...“ (Jan 20,17): Ženy dominikánky a kázání
- 2013** „Ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1,38): Maria: kontemplace a kázání Slova
- 2014** „Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění“ (Joel 3,1): Dominikánští laici a kázání
- 2015** „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí“ (Jan 8,31–32);
„To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus“ (Gal 5,1): Dominik: řízení, spiritualita a svoboda
- 2016** „Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16): Řád bratří kazatelů: včera, dnes a zítra

JUBILEJNÍ SETKÁNÍ ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY Praha 23. října 2010

Polovina roku je za námi, a tak je třeba začít plánovat podzimní akce, dokud jsou diáře a kalendáře volné. Proto bych vás všechny rád pozval na podzimní setkání dominikánské rodiny, které se uskuteční v sobotu 23. října 2010. Bude to setkání jubilejní. Letos, ač je to k nevíře, se sejdeme již po desáté. Změna z jednociferného označení setkání na dvojciferné není jediná. Výraznou změnou je, že se setkání dominikánské rodiny díky pohostinnosti bratří „stěhuje“ do Prahy a s ohledem na dojezdy ranních vlaků a autobusů se posouvá i začátek o půl hodiny a končí se tak, aby pokud možno nikdo nemusel „utíkat dřív“.

Co nás tedy letos čeká. Začínáme v 9 hodin v kostele sv. Jiljí růžencem, po něm od 9.30 budeme slavit mši svatou, kterou bude celebrovat pražský arcibiskup a exprovinciál Dominik Duka OP. Jeho zároveň uvítáme jako hlavního dopoledního přednášejícího s promluvou na téma letošního roku „*Jak mohou hlásat, jestliže nebyli posláni?*“ (Řím 10,15): *Posláni kázat*. Odpolední část programu zahájíme ve 14 hodin koncertem P. Chaloupského v kostele a po něm bude místo obvyklých skupinek zařazeno pro všechny setkání s otcem provinciálem Benediktem Mohelníkem OP s informacemi z generální kapituly. Závěr setkání bude opět patřit nešporám a večer bude pro zájemce otevřen dominikánský klub. Rodiče s dětmi bychom rádi ujistili, že opět počítáme se službou hlídání jejich potomků.

Změny se letos dotknou i organizace oběda. Sestry dominikánky z KDS v Černé ulici, což je pár minut pěšky od pražského kláštera, se s ochotou ujaly služby posloužit nám pokrmem pozemským ve své internátní jídelně. Za což jim patří náš dík. Protože kapacita jídelny však není dostatečná pro usazení všech přítomných najednou, budeme se muset postupně vystřídat. Spolu s tím přichází ještě jedna malá změna. Vzhledem k tomu, že potřebujeme předem znát poměrně přesně počet obědvajících, sdělte nám spolu s přihláškou na setkání, zda chcete i společný oběd. Kdo nebude přihlášen nebo nemá o společný oběd zájem, může využít četných pohostinských zařízení v centru Prahy. Musí ovšem počítat s tím, že cena oběda bude výrazně vyšší.

Sestry dominikánky mohou v Černé ulici ubytovat i omezený počet účastníků, je však třeba se s nimi domluvit individuálně dostatečně dopředu, dokud jsou kapacity volné. Kontakty a informace najdete na <http://dominikanky.cz>. Rovněž

bych rád vyzval pražské terciáře, kteří mají možnost a zájem poskytnou nocleh některému z bratří či sester ze vzdálenějších končin, že mohou tuto službu nabídnout mým prostřednictvím spolu s přihláškou. Pokud se někdo takový najde, budeme o tom informovat ostatní v příštím čísle OPuscula.

S ohledem na omezené možnosti ubytování letos nepočítáme s „náboem dobrovolníků“ z celé provincie, ale rád bych tímto poprosil všechny pražské terciářky a terciáře, kteří by měli možnost nám pomoci s organizací a zajištěním setkání, aby se u mne přihlásili na níže uvedených kontaktech.

Spolu s prosbou o spolupráci bych vás rád požádal i o modlitby za letošní setkání. Už jen proto, že pro všechny je to vykročení z téměř již „zaběhlé rutiny“ a možná pro mnohé možnost se setkání díky lepšímu spojení zúčastnit.

Zároveň bych rád požádal ty z vás, kteří si to mohou dovolit, o finanční příspěvek neboť náklady na účastníka (i s obědem) dosáhnou přibližně 150,- Kč a některým to spolu s náklady na dopravu již může přinést jisté obtíže. Zaslát jej můžete na účet laických sdružení číslo 122918389/0800 s variabilním symbolem 23102010 nebo je předat osobně. Budete-li potřebovat potvrzení, samozřejmě je dostanete.

A na závěr obvyklá prosba o „naturálie“. Kdo by se rád podělil s ostatními o své kulinářské výtvořky, bude samozřejmě na setkání uvítán s otevřenou náručí.

Na závěr bych vás tedy všechny ještě jednou rád pozval na letošní setkání do Prahy a těším se, že mnohé po roce opět uvidím. Podrobnější informace o programu, o tom, jak se ke klášteru dostanete, možnostech parkování pro mimopražské apod. naleznete v příštím čísle OPuscula.

Přihlásit na setkání se však můžete již teď. A nezapomeňte uvést, zda máte zájem o oběd. Přihlášky zasílejte mailem nebo poštou nejpozději do 10. října na adresu:

Jan Jáchym Beneš
Nám. Chuchelských bojovníků 11/5
159 00 Praha 5
jachym@op.cz

*za kazatelské středisko
Jáchym*

PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2010 (+ nedoplatky 2009)

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovného) na rok 2010 činí **250 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou, která byla přiložena k prosincovému číslu, nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Upřednostňujeme platbu bankovním převodem. **!! Prosíme odběratele, kteří ještě neuhradili předplatné za rok 2009, o jeho urychlené zaplacení. !!** S díky redakce.

KALENDÁŘ AKCÍ

- **24. 7. – 1. 8. 2010** Letní misie v Lito-měřicích
- **23. 10. 2010** Setkání české dominikánské rodiny v Praze

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Při zachování čísla pevné linky na provincialát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provincialáta Anežka Bachnová. Jako číslo na provincialát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Návštěvu otce provincialáta je třeba vždy domluvit předem.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz; jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>

Ministranti v klášteře

Zveme chlapce ve věku od 14 let na týdenní pobyt v pražském klášteře, a to od 18. do 23. 7. Více informací na <http://praha.op.cz>.

Mariina legie

Mariina legie u sv. Jiljí pořádá v sobotu 3. 7. v 17.00 u nové sochy P. Marie v Celetné Mariánskou pobožnost, která pokračuje u sv. Jiljí v 17.45 litaniemi, zásvětnou modlitbou, růžencem a od 18.30 mši svatou.

Program duchovní hudby

Středy 18.30 Latinská mše svatá

Gregoriánský chorál, zpívá: Schola Aegidia, řídí: Kateřina Bartošová, varhany: Petr Chaloupský

Aktuální program hudby na <http://jilji.cz>

JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ

POUTNÍ BAZILIKA

SV. VAVŘINCE A SV. ZDISLAVY

Klášteří 33, 471 25 Jablonné v Podještědí
tel. 487 762 105, e-mail: jablonne@op.cz;
farnostjvp@volny.cz; www.zdislava.cz

Kalendář poutí

Poutní sezóna začíná 1. 5. a končí 10. 10. 2010

4. 7. Německá pout'

9.30 Farní mše svatá v bazilice

11.00 Poutní mše svatá v německém jazyce

5. 7. slavnost svatého Cyrila a Metoděje

9.30 Mše svatá v bazilice

11.00 Mše svatá v bazilice

17. 7. Pout' nemocných

9.30 Farní mše svatá v bazilice

11.00 Poutní mše svatá (celebruje J. E. Mons.

Dominik Duka, OP, arcibiskup pražský)

4. 8. Slavnost posvěcení chrámu

18.00 Mše svatá v bazilice

8. 8. Svatovavřínecká pout'

9.30 Poutní mše svatá (celebruje Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický)

11.00 Mše svatá v bazilice

9. 8. Slavnost svatého otce Dominika

18.00 Mše svatá s bratry františkány v bazilice

28. 8. Srpnová pouť k Paní Zdislavě

9.30 Mše svatá v bazilice

11.00 Mše svatá v bazilice

DARY NA DOROST

Dary na dominikánský dorost je možné zasílat na úč: 6375022/2700 s vs: 367678. Všem dárcům velmi děkujeme a modlíme se za ně, aby jim Pán jejich štědrost oplatil.

fr. Cyprián OP, syndik provincie

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Slovenská 14, 772 00 Olomouc, irenej@op.cz

fr. Irenej OP, promotor pro růžence

ŘÍM – CASCIA – SIENA: 9.–16. září 2010

Cena: 7 500,- Kč

Program zájezdu:

9. 9. večerní odjezd z Olomouce přes Prostějov a Brno. Noční jízda do Itálie
10. 9. ranní příjezd do Říma, prohlídka města, ubytování na Velehradě, večeře
11. 9. snídaně, celodenní Řím, večere a nocleh na Velehradě
12. 9. snídaně, celodenní Řím, ubytování v Ostii, večere
13. 9. snídaně, dopol. koupání v moři, odpol. jízda do Cascie, ubytování, večere
14. 9. snídaně, bazilika sv. Rity z Cascie, večerní jízda na ubytování v okolí Sieny
15. 9. snídaně, prohlídka Sieny – města sv. Kateřiny Sienské, případně zastávka u hrobu svatého Dominika v Bologni, noční jízda domů
16. 9. ranní příjezd do ČR

Stravování: 5x polopenze

Ubytování: 5x 2-3-4lůžkové pokoje/bungalovy

Cena zahrnuje: dopravu luxusním busem s klimatizací a WC, 5x ubytování s polopenzí, pojištění léčebných výloh včetně STORNA, poj. úpadku CK, služby průvodce, přítomnost kněze (denně mše svatá)

Cena nezahrnuje: vstupné a kapesné

Nástupní místa: Olomouc, Prostějov, Brno

Poznámka: doporučujeme s sebou polštářek pod hlavu a deku do autobusu pro noční jízdu, pohodlnou obuv, deštník, trochu jídla na obědy (v autobuse je možnost občerstvení za koruny: studené a teplé nápoje, polévka), léky, fotoaparát, plavky
Přihlášky zasílejte do cestovní kanceláře *Miklas Tour*.

Změna programu vyhrazena!

CK Miklas Tour, Pešínova 21, 796 01 Prostějov, tel. 582 338 411 s dominikány z Olomouce (otec Štěpán a bratr Jindřich)

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za nového pražského arcibiskupa Mons. Dominika Duku OP
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za letní misie v Litoměřicích
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za znojemské mnišky, které hledají nový příbytek
- ❖ za projekt kláštera mnišek v Praze-Lysolajích
- ❖ za naše nové bratry a sestry z laického sdružení v Polici nad Metují
- ❖ za rozvoj teologie a křesťanské filosofie na Teol. fakultě v Č. Budějovicích
- ❖ za Postupovy v jejich těžké životní situaci
- ❖ za bratra Jana Pavla z LSSD, který je vážně nemocen

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje oběť sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou oběť, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

Červenec

1. Aby ve všech státech světa probíhaly volby veřejných činitelů spravedlivě, otevřeně, čestně, s respektem ke svobodnému rozhodnutí občanů.
2. Aby se křesťané všude, kde žijí, zvláště ve velkých městech, snažili účinně přispívat k podpoře vzdělanosti, spravedlnosti, solidarity a pokoje.
3. Za prohloubení vztahů mezi kněžími a Božím lidem, aby se účinněji šířilo Boží království v našich farnostech a v celém národě.

Srpen

1. Aby ti, kdo jsou bez práce, bez domova nebo v jinak tíživé situaci, nacházeli porozumění, přijetí i konkrétní pomoc v překonávání svých obtíží.
2. Aby církev byla domovem pro všechny lidi a s ochotou otevírala dveře těm, kdo trpí rasovou či náboženskou diskriminací, hladem nebo emigrací v důsledku válečných konfliktů.
3. Abychom našli odvahu a sílu překonávat zlo dobrem i tam, kde se objevuje v podobě nenávisti, násilí a rasové nesnášenlivosti.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS OLOMOUC (*představená Zdislava Kvapilová*)

<http://opolomouc.googlepages.com>

Další setkání se koná 10. 7. 2010: Pout' na sv. Kopeček u Olomouce.

V sobotu 12. 6. jsme měli setkání v klášteře. Při mši svaté jsme se rozloučili s o. Mikulášem Buzickým OP, který nám dělal řádového asistenta v zastoupení. Jako poděkování za jeho péči o nás jsme mu dali vlastnoruční výrobek „Dominikánské nebe“. Kdo by si chtěl vyrobit vlastní „Dominikánské nebe“, najde návod na našich webových stránkách v sekci Apoštolát. Děkujeme moc naší sestře Jitce za její přípravu „nebe“. Přednášku měl tentokrát náš br. Reginald Jiří Machačík, a to o tvůrci esperanta doktoru Zamenhofovi. Podklady pro tuto velice zajímavou přednášku najdete na našem webu v sekci Studium. K nahlédnutí jsou zde i fotky ze setkání.

sr. Gabriela Zdislava

MS PLZEŇ (*představený Jan Vincenc Horáček*)

Společná setkání každé první úterý v měsíci od 16.00 do 17.30 h. Program: společná modlitba, četba Stanov a Partikulárních směrnic, formační přednáška či rozhovor, liturgie hodin (nona). Po setkání je možno účastnit se s farností modlitby růžence, mše svaté (18.00) a nešpor. Příští schůzka bude 7. září 2010 od 16.00 hodin. Srdečně zveme! (www.pmr.op.cz)

MS ROŽNOV POD RADHOŠTĚM (*představená Ludmila Monika Mohelníková*)

V sobotu 13. března 2010 na setkání našeho sdružení se fr. Štěpán Filip v přednášce „Duchovní učitelé OP“ věnoval před blížícím se svátkem svatého Josefa tomuto světcovi. V úvodu pohovořil o účtě k svatému Josefovi v dominikánském řádu, která od svých počátků už ve 13. století postupně narůstala a více se pak prohloubila a šířila od 15. století. Velmi se o to zasloužili dominikánští svatci svatý Albert Veliký (biskup a učitel církve), svatý Tomáš Akvinský (kněz a učitel církve), svatý Vincenc Ferrerský (kněz a kazatel), kteří psali o svatém Josefovi. K nim se připojil také Isidor de Isolani,

jemuž byla věnována zvláštní pozornost fr. Štěpána. Ze života tohoto světce toho moc nevíme. Neznáme ani rok jeho narození, ani rok smrti (z období 1525–1530). Pocházel z Milána, ze starého šlechtického rodu. Ke konci 15. století vstoupil do dominikánského řádu. Po vystudování působil jako učitel na dominikánských školách v Pavii, Miláně a v dalších místech severní Itálie. Jeho dílo je obsáhlé a různorodé: *Traktáty o věčnosti světa* (zpochybnil Tomáš Akvinský), *Traktát o nesmrtnosti lidské duše* a pět *Disputací eschatologických*, které napsal jako reakci na mylné názory a učení Martina Luthera. Jeho hlavní dílo *Summa de donis sancti Joseph* je první teologickou prací nejen o darech, ale také o ctnostech svatého Josefa. Dílo bylo věnováno papeži Hadriánu VI. Je založeno na zmínkách v Novém zákoně a opírá se o výše uvedené církevní otce, kteří psali o svatém Josefovi. Má 4 díly: 1. část – o darech svatého Josefa před manželstvím s Pannou Marií, 2. po uzavření sňatku, 3. o spolužití s Marií a 4. část o Josefových ctnostech – spravedlivý, čistý, pracovitý, skromný, tělesně krásný atd. V závěru se vyslovil dokonce o nanebevzetí sv. Josefa i s tělem – shodně s Marií – což nikdy nebylo potvrzeno a tak trvá jen opravdu zbožná úcta k sv. Josefovi, jako pěstounovi a zákonitému otci Ježíše Krista. Pozoruhodnou přednášku soustředěně vyslechlo 13 posluchačů, (7 z nich jsou členy našeho MS.)

V sobotu 24. dubna přišlo na setkání 16 posluchačů, z nich 13 členů sdružení. Všichni opět se zájmem poslechli přednášku fr. Štěpána Filipa o dalších dominikánských učitelích v 16. století. Z nich si vybral fr. P. Melchora Cana, narozeného kolem roku 1509. Je typickým představitelem tzv. Salamanské školy. Fr. Melchor Cano působil nejprve na nižších školách v Salamance a v okolních městech a klášterních školách, od roku 1546 jako učitel na univerzitě v Salamance a jako první teolog napsal práci o teologických místech *De locis theologicis*. Poté byl vysvěcen na biskupa a v této hodnosti byl poslán na Kanárské ostrovy. Po krátkém působení se vzdal biskupského stolce, aby mohl v klášteře dokončit rozepsanou výše uvedenou práci. Léta 1555–1560 prožíval velmi dramaticky. Vystupoval proti nově založenému řádu jezuitů stejně silně jako proti antimystickému hnutí protestantismu, kritizoval dlouhotrvající koncil v Tridentu, psal komentáře ke katechismu. Mezitím byl také převorem kláštera sv. Štěpána v Salamance, dostal se do sporu s papežem Pavlem IV., který zrušil volbu provinciála dominikánské rodiny ve Španělsku aj. V díle *De locis theologicis* původně zamýšlel 10 míst, (poté počet zvýšil na 14, ale z tohoto plánu stačil napsat 12 knih). Obsah je velmi široký – vedle výkladu, co znamená teologické místo, se věnuje problémům katolické církve, církevních obcí, otázkám přirozeného rozumu v protikladu k autoritě filosofů, právníků. Řeší také otázky o papežské neomylnosti, o kanonickém právu, spravedlnosti, teologické pravdě, teologických pramenech a pak 10 míst o autoritě Písma svatého, autoritě tradice, katolické církve, koncilu, církevních otců atd. ... Posledním věrohodným místem je autorita lidských dějin. V těchto 10 místech je shrnuta a vyjádřena podstata jeho katolické nauky, završené (s výhradami k řadě problémů) dílem svatého Tomáše Akvinského.

fr. Dominik

NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750

<http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

Nakladatelství Krystal OP publikuje teologickou, duchovní a filosofickou literaturu. Je svázáno s dominikánským řádem a sídlí v pražském dominikánském klášteře.

Nakladatelství se snaží, stejně jako řád bratří dominikánů, sloužit slovem k poznání pravdy. Navazuje na prvorepublikovou dominikánskou edici stejného jména. Chcete-li nakladatelství Krystal OP finančně podpořit, můžete tak učinit prostřednictvím účtu Provincie řádu bratří Kazatelů: 6375022/2700, var. symbol 5797825. Předem děkujeme za Váš dar. Jedná se o položku odčitatelnou z daní. Potvrzení na požádání vystavíme.

PŘIPRAVUJEME

Tomáš Akvinský: Otázky o synderezi a o svědomí

Další z *Quaestiones disputatae* svatého Tomáše Akvinského. Překlad a úvodní studie Martina Štěpínová. Dvojjazyčný text. Vyjde v červnu 2010 v řadě *Akinata*.

Paul Murray OP: Nové víno dominikánské spirituality

Nevšední pohled na dominikánskou spiritualitu. Do jejího středu autor překvapivě staví radost! Z dějin dominikánského řádu přesvědčivě dokazuje, že „nové víno radosti“ opájelo duši prvních dominikánů a dávalo výmluvnost jejich kázání. Vyjde v létě v řadě *Dominicana*.

KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Jilská 7, 110 00 Praha 1, tel. 606 657 544, <http://oliva.op.cz>

e-mail: knihy-oliva@quick.cz, Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví, které se nachází v komplexu pražského dominikánského klášteře, nabízí kompletní produkci nakladatelství Krystal OP a nejuplněnější nabídku literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslaví. Najdete zde rovněž historickou a filosofickou literaturu. Novinky a kompletní nabídku naleznete v našem internetovém knihkupectví <http://oliva.op.cz>. Chcete-li být

pravidelně informováni o novinkách, napište nám: <mailto:knihy-oliva@quick.cz>. Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

NOVINKY

Joseph Ratzinger: Služebníci radosti

Meditace o kněžské spiritualitě. *KN, brož., 83 str., 99 Kč*

Larry Crabb: Modlitba / Důvěrný rozhovor s Bohem*Návrat domů, brož., 189 str., 199 Kč***William G. Dever: Kdo byli první Izraelci a odkud přišli?**

Kniha vypráví o jednom z nejnáléhavějších témat archeologie a biblických studií.

*Volvox Globator, váz., 295 str., 349 Kč***Olivier Clément: Duchovní průvodce pro naši dobu***Refugium, váz., 119 str., 150 Kč***Maimonides: Výběr z korespondence**Kniha přináší jedenáct Maimonidových dopisů přeložených z židovské arabštiny a hebrejštiny, jejichž texty doplňují obsáhlé úvody editorů (Daniel Boušek, Dita Rukriglová). *Academia, váz., 387 str., 360 Kč***Zdeňka Hledíková: Svět české středověké církve***Argo, váz., 504 str., 398 Kč***Roger Bacon: De signis / O znacích**Bacon klade na svou dobu zcela jedinečný důraz na receptivitu znaku, na jeho významovou proměnlivost i na nevyhnutelnou četnost významových vazeb, a zaslouhuje tak zvláštní místo v historii, nejen středověké, sémiotiky a filosofie jazyka. Přeložil Martin Pokorný. *Oikomenh, brož., 325 str., 358 Kč***SALVE. Revue pro teologii a duchovní život**

*Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16,
119 02 Praha 1-Hradčany, tel.: 603 229 688,
<http://salve.op.cz>; e-mail: dominika@apha.cz*

Pro Českou dominikánskou provincii a Biskupství královéhradecké vydává nakladatelství Krystal OP.

PŘEDPLATNÉ**Revue Salve si můžete objednat na adrese:**

distribuce: Postservis, odd. předplatného, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9, www.periodik.cz;

e-mail: postabo.prstc@epost.cz, bezplatná infolinka České pošty 800 104 410

distribuce knihkupci: Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, e-mail: krystalop@volny.cz

cena jednoho čísla 80 Kč; roční předplatné včetně poštovného 300 Kč, sponzorské 500 a více Kč

Připravujeme

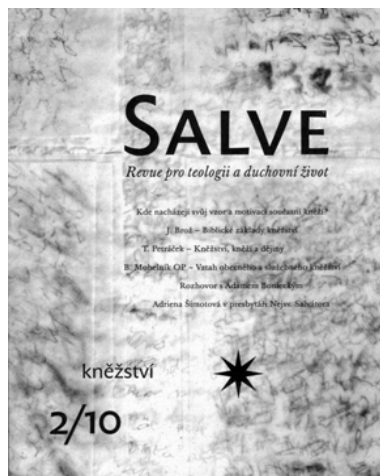
misie dnes

teologie (a) umění II

ateismus

SALVE 2/10 – kněžství

Editorial

Druhé číslo letošního ročníku revue *Salve* věnujeme tématu kněžství, a to i proto, že se celá církev na popud papeže Benedikta XVI. zamýšlí nad životem a posláním kněží. Patronem roku byl stanoven svatý farář Arský, kněz, který vyrostl v době po Francouzské revoluci v podmínkách, které ztěžovaly vznik a růst kněžských povolání, ačkoli církev nedostatek farářů, zvláště na francouzském venkově a ve velkých městech, silně pociťovala. Svatý Jan Maria Vianney překonává tyto překážky a svým způsobem duchovního života patří k představitelům francouzské spirituality kardinála Bérullu, vztažené na venkovského faráře. K tomuto rozhodnutí papeže pravděpodobně vedla podobnost situace, ve které se církev, zvláště

v Evropě, nalézá. Evropa, původní rezervoár kněžských povolání, kterými zásobovala ostatní světadíly, nemá v současnosti dostatek povolání sama pro sebe. Naopak v ostatních světadílech, v Asii, Africe a Latinské Americe, několikanásobně převyšují stávající počty kněží. Stručně řečeno: dvacet seminaristů zajišťuje statistickou rovnováhu na počet 100 kněží. V Asii a v Africe počty seminaristů 5–6krát převyšují tento stabilizační koeficient. Mnozí čtenáři však s přihlédnutím k článku Tomáše Petráčka „Kněžství, kněží a dějiny“ mohou namítnout, že se jedná o určitý fenomén závislý na historických okolnostech a společenském vývoji.

Anketa, ve které vypovídají kněží dvou generací naší církve, hovoří jasnou řečí o tom, jaká je motivace ke kněžskému povolání v dnešní Evropě, resp. v české církvi. Ukazuje se určitá disproporce v motivaci ke kněžství a farní službě. Nesouvisí to s radikální změnou územní infrastruktury farností vytlidňujícího se venkova a lokální nezakotveností obyvatel měst spolu s mobilitou, kterou umožňuje městská či automobilová doprava? Užívání počítačů a mobilních prostředků prohlubuje atomizaci společnosti a pocit zbytečnosti živého společenství, které vynahrazuje partner na počítačové či televizní obrazovce. Kněz, hlavně farář, se často ocitá v roli herce živého divadla, které stále více zápasí o své diváky.

Mé rodné město si stále vystačí s jednou divadelní scénou, ačkoli se během 20. století počet obyvatel zdvacetinásobil z necelých 5 000 na necelých 100 000 obyvatel. V tomto případě je na tom církev pětkrát lépe. Znamená to však, že počet návštěvníků

bohoslužeb na počátku 20. století představoval čtvrtinu obyvatel (pro vojáky a školáky byla účast na bohoslužbách v kostele povinná) a dnes dosahuje nedělního průměru cca 3,5 % vyjma velké svátky a církevní slavností. Nárůst obyvatel ve městě však není dán populačním nárůstem, ale je následkem totálního vylidnění venkova, kde naopak můžeme v důsledku radikálního, až katastrofálního snížení počtu obyvatel mluvit o nebyvalém nárůstu religiozity. V této situaci se také rodí nová kněžská povolání, kterých je mnohem více než seminaristů v semináři.

Jsou to náročné a těžké otázky, které se staví před mladé adepty kněžství, dříve než podají přihlášku do semináře. O těchto povoláních vědí zpovědníci, často i biskup a řeholní představení. Je opravdu omylem dnešní doby, že by překážkou na cestě ke kněžství byl celibát. Rozvrácené a v rozvratu žijící rodiny naopak spíše ženou nedozrálé muže a ženy k hledání smyslu života v celibátu, aniž by plně zachytili povolání ke kněžství či řeholnímu životu.

Papežem vyhlášený rok kněží se stal současně obětí mediální skandalizace kněží. Stalo se tak v době, kdy byla právě rozvrácením rodin v období postsexuální revoluce vyvolána opravdová krize sexuality, kdy muž neví, že je muž, kdy žena pochybuje o svém ženství a hédonismus chce nahradit skutečný sexuální vztah, na kterém stojí společenství muže a ženy v manželství a rodině. Z tohoto prostředí od poloviny 20. století vyrůstala také i kněžská povolání, což naznačila především publikace *Kleriker. Psychogram eines Ideals* německého psychologa a kněze Eugena Drewermanna. Sumarizace skandálních obvinění i selhání kněží ukazuje, jakým způsobem se zmíněné fenomény odrážejí i v životě církve, kde se v absolutní převaze nejedná o pedofilní skandály, ale o zneužití postavení v roli nadřízeného nebo představeného vůči nezletilým subjektům homosexuálního či heterosexuálního zájmu, či psychického či fyzického vydírání. Příkladem jsou polepšovny či internáty, kde se používaly i fyzické tresty, což byla běžná praxe, se kterou jsme se setkávali v obdobných zařízeních i v naší socialistické vlasti, kam, jak někteří říkají, byl „naštěstí“ duchovním osobám vstup zakázán. Záměrem mých řádků není bagatelizovat zločiny a přečiny, ale pravdivě popsat skutečnost. Skutečným a jedinečným krokem k nápravě jsou jednoznačné postoje Jana Pavla II. a Benedikta XVI., které mohou ještě ve větší míře uchránit církve a kněžství od těchto jevů i případných neoprávněných osocení, která představují téměř 90 % skandálních obvinění. Oněch zbývajících 10 % provinilých představuje 0,2 % všech duchovních osob z řad římskokatolické církve, což je oproti ostatním skupinám 10–20krát méně. Nicméně pokud se zločiny ze strany kněží opravdu staly a jsou prokázány, považuji za správné, že se dostaly do sdělovacích prostředků. Normou je pro mě výrok Jana Pavla II.: „Jednou a dost!“ Na straně občanské to znamená, že se celá věc musí předat civilnímu úřadu a prošetřit. Po stránce církevní to znamená, že provinilec musí být postaven mimo službu, než se celá věc prokáže.

Evropa a její dějiny jsou nepředstavitelné bez kněžských osobností, které spoluvytvářely její duchovní, intelektuální, morální i materiální rozkvět. Výraz klerik se stal v anglofonní oblasti označením pro úředníka, neboť intelektuální vrstvy Evropy se zrodily z řad kněží, mnichů, kanovníků, opatů a biskupů. V tomto smyslu můžeme číst i následující statě, ve kterých se Jaroslav Brož zabývá biblickým pojetím kněžství, Benoît-Dominique de La Soujeole OP se v článku „Doktrinální základy kněžské spirituality“ snaží ukázat na doktrinální formaci kněžské spirituality období 20. století, z níž vyrůstají i dokumenty II. vatikánského koncilu. Úloha obecného kněžství, zapomenutá v době konfesijních sporů potridentské éry a nově objevená na II. Vaticanu, je tématem pojednání Benedikta Mohelníka OP, v němž nám osvětluje vztah mezi služebným a obecným kněžstvím. Matthew Levering v článku „Kristus kněz“ ozřejmuje nauku svatého Tomáše Akvinského v kontextu současné debaty o kněžství a naplňuje čtenáře údivem a obdivem k teologické hloubce Akvinátova myšlení. Rozhovor s Adamem Bonieckým nám ukazuje úskalí života a působení kněze v mediálním světě, v jeho střetech s realitou světa a společnosti.

Celé toto číslo je provázáno fotografiemi instalace kresebného objektu Adrieny Šimotové, umístěného na dobu postní do presbytáře kostela Nejsv. Salvátora v Praze, do místa, které je zasvěceno svátostné službě kněze. Více k tomu vysvětluje i stať Pavla Brunclíka.

Toto druhé číslo věnuji především kněžím, kteří vytrvali a vytrvávají ve své službě, snaží se o kreativitu přístupu v dané situaci, prožívají radost ze svého kněžství a instituční pouto jim nebrání v duchovní svobodě a rozletu. Kéž je toto číslo i povzbuzením pro ty, kteří pochybují, kteří hledají, i oporou těm, kteří mají pocit, že se ztratili. Ostatním čtenářům přeji, aby si po přečtení všech článků tohoto čísla více uvědomili, kdo jsou jejich kněží, kteří s nimi žijí a pro ně pracují.

✠fr. Dominik Duka OP

RES CLARITATIS. Aktuální zpravodajství z katolického světa

*Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
<http://res.claritatis.cz>, číslo účtu 1683820001/5500*

RC MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Periodikum je distribuováno zdarma; jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 15 Kč, což pro tento rok činí 465 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

objednávky: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz

pravidelné zaslání zpráv e-mailem: registrace na <http://res.claritatis.cz>

RCM 22/2010 (vydáno 13. 6. 2010)

Z obsahu: Bůh ve svátostech. Kněžství Nového zákona, Je to i můj život, Elisabeth Badinterová: Zhanobení mateřství, Zase tu máme sexuální výchovu!, Poznámka k týdnu – Ptáci v ohrožení, Misionáři v Evropě, O poslání kněze posvěcovat

RCM 23/2010 (vydáno 20. 6. 2010)

Z obsahu: Důvody, proč neučit sexuální výchovu, O poslání kněze vést, Falešný soucit přináší své trpké plody, Bůh ve svátostech. Kněžství Kristovo – kněžství Církve, Sigmund Freud (I.): Lékař, který se chtěl stát bohem, Pohled z Říma. Vůně krve, Štrasburský spor o kříže pokračuje

RCM 24/2010 (vydáno 27. 6. 2010)

Z obsahu: Ferdinando Castelli: Kněz v literatuře, Sigmund Freud (II.): Biologická redukce osoby, Rok kněží neměl být oslavou našeho lidského nasazení, Bůh ve svátostech. Kněz a laik, Poznámka k týdnu – Karikatury, Budoucnost, která zemřela

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

7. 7.	S. M. Fulgencie Přidalová (Střelice)	80. narozeniny
9. 7.	S. M. Terezie Eisnerová (Praha-Uhřetěves)	55. narozeniny
10. 7.	S. M. Laurencie Lacinová (Bojkovice)	81. narozeniny
12. 7.	Fr. Marek Žilinský (Praha)	89. narozeniny
13. 7.	S. M. Zdislava Řičická (Střelice)	82. narozeniny
17. 7.	S. M. Hroznata Koláčková (Střelice)	88. narozeniny
18. 7.	Fr. Vojtěch Soudský (Plzeň)	58. narozeniny
21. 7.	Fr. Sadok Šícha (Toulouse)	41. narozeniny
23. 7.	Fr. Valentin Laburda (Uherský Brod)	54. narozeniny
26. 7.	Fr. Filip Boháč (Toulouse)	32. narozeniny
31. 7.	Fr. Irenej Šiklar (Olomouc)	40. narozeniny
31. 7.	Fr. Jindřich Poláček (Uherský Brod)	34. narozeniny
3. 8.	Fr. Cyril Molnár (Znojmo)	44. narozeniny
4. 8.	S. M. Eva Pechová (Bojkovice)	40. výročí slibů
4. 8.	Fr. Česlav Plachý (Uherský Brod)	40. výročí prvních slibů
4. 8.	Fr. Jordán Vinklárek (Praha)	60. výročí prvních slibů
5. 8.	S. M. Dětmar Suchomelová (Střelice)	91. narozeniny
7. 8.	S. M. Pavla Výstupová (Bojkovice)	64. narozeniny
8. 8.	S. M. Františka Synková (Jablonné v Podještědí)	20. výročí slibů
10. 8.	S. M. Lucilla Adzimová (Brno)	91. narozeniny
10. 8.	S. Marie Pitterová (Praha-Lysolaje)	37. narozeniny
11. 8.	S. M. Michaela Smrčková (Znojmo)	83. narozeniny
12. 8.	S. M. Růžena Mináriková (Znojmo)	31. narozeniny
12. 8.	Fr. Benedikt Mohelník (Praha)	20. výročí prvních slibů
14. 8.	Fr. Albert Kilberger (Toulouse)	25. narozeniny

15. 8.	Fr. Norbert Badal (Nemojany)	54. narozeniny
16. 8.	S. M. Johanka Vaňková (Bojkovice)	40. narozeniny
17. 8.	Fr. Ludvík Grundman (Toulouse)	26. narozeniny
19. 8.	Fr. Hyacint Ullman (Bordeaux)	21. narozeniny
21. 8.	S. M. Pavla Šitinová (Znojmo)	59. narozeniny
25. 8.	S. M. Valerie Cahlová (Bojkovice)	70. výročí slibů
25. 8.	S. M. Borgie Palenčárová (Střelice)	70. výročí slibů
28. 8.	S. M. Serafika Pončíková (Střelice)	80. výročí slibů
29. 8.	Fr. Tomáš Bahounek (Brno)	63. narozeniny
30. 8.	S. M. Lucie Vintrová (Brno)	37. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vyprošujeme Boží požehnání.

BOHO-LIDSKÁ SLOVA NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE JEŽÍŠOVA

Kázání o X. neděli v mezidobí – cyklus C

Na tento pátek, bratři a sestry, připadá slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Tento rok má slavnost Srdce Páně mimořádný význam, protože právě o ní Svätý Otec Benedikt XVI. uzavře Rok kněží: tak jako o slavnosti Srdce Páně minulého roku Rok kněží zahájil, tak jej o této slavnosti tohoto roku ukončí. A nemohla být zvolena pro zahájení a ukončení Roku kněží vhodnější slavnost, neboť je z vůle papeže a služebníka Božího Jana Pavla II. dnem modliteb za posvěcení kněží. Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova vrhá světlo na celý měsíc červen, který je Srdci Páně tradičně zasvěcen: proto i úmysl modlitby za posvěcení kněží se zvláštním způsobem týká tohoto měsíce.

Na tajemství Nejsvětějšího Srdce Ježíšova se krásně projevuje Boží pedagogie, která se sklání k člověku a vede ho od skutečnosti jemu blízké do výšin: vede ho od tělesného Srdce Ježíšova, které bilo a bije v jeho hrudi a jež na kříži bylo probodeno kopím svatého vojáka Longina, k tomu, čeho je toto tělesné Srdce symbolem a ukazatelem, totiž k Ježíšově lásce, která je zároveň božská a lidská. Papež a služebník Boží Pius XII. ve své překrásné encyklice o Srdci Páně *Haurietis aquas* píše: „Srdce vtěleného Slova je právem pokládáno za symbol a ukazatel trojí lásky,

kteřou božský Vykupitel stále miluje věčného Otce a všechny lidi. Je předně symbolem božské lásky, kterou má spolu s Otcem a Duchem Svatým [...]. Jeho Srdce je dále symbolem planoucí lásky, která je vlita do jeho duše a obohacuje lidskou vůli Kristovu. [...] Konečně – a to přirozeně a přímo – je toto Srdce také symbolem smyslových hnutí. Vždyť tělo Ježíše Krista, vytvořené v lůně Panny Marie působením Ducha Svatého, má citovou schopnost a vnímavost nejvyšší dokonale, mnohem dokonalejší než kterékoliv jiné lidské tělo.“

Tělesné Srdce Ježíšovo je tak symbolem a ukazatelem Ježíšovy božské lásky i jeho lidské lásky volní a citové, ale zároveň se jeho symbolika rozšiřuje na celé Ježíšovo nitro, na celý jeho vnitřní život, na všechny jeho city radosti a bolesti, na všechny jeho ctnosti a dary. A nakonec nás Srdce Páně přivádí k samotné Ježíšově osobě. Vidíme tedy, že Nejsvětější Srdce Ježíšovo je jakýmsi shrnutím celého Ježíšova tajemství.

Láska Ježíšova Nejsvětějšího Srdce se projevuje v celém jeho jednání: formuje, utváří všechny jeho skutky i všechno jeho utrpení. Je to velmi patrné i na události dnešního evangelia (Lk 7,11–17): na Ježíšově vzkříšení mládence z Naimu. Svatý evangelista Lukáš, který nám tuto událost zaznamenává jako jediný z evangelistů, nám však navíc se sobě vlastní citlivostí poněkud poodhaluje závoj Ježíšova Srdce a píše o jeho soucitu vzhledem k matce mrtvého mládence: „Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto“ (v. 13).

Zázračná událost dnešního evangelia, naplněná Ježíšovou láskou a soucitem, je připravována a předobrazována zázrakem zachyceným v dnešním prvním čtení z 1 Král (17,17–24). V něm zastihujeme svatého proroka Eliáše u pohanské vdovy ve fénickém městě Sareptě ve chvíli, kdy této vdově umírá její syn. Vdova se na proroka obrací s výčitkou: „Co mi chceš, muži Boží? Přišels ke mně, abys mně připomněl mou vinu a usmrtil mi syna?“ (v. 18). Domnívá se, jako by se na ni Eliášovou přítomností soustředila Hospodinova pozornost natolik, že si Hospodin připomněl její hřích a potrestal ji tímto způsobem. Eliáš se pouští do zápasu o víru vdovy. Odnáší mrtvé dítě do pokojíku, kde bydlí, a klade je na své lůžko. Naléhavě se modlí a třikrát se natáhne a spočine svým tělem na těle mrtvého chlapce. To není nějaké magické gesto, ale skutečně prorocký úkon, jímž je zvěstována Boží moc. Eliášova prosba je vyslyšena, chlapec je Bohem vzkříšen a Eliáš ho vrací jeho matce. Celý příběh končí vyznáním víry vdovy, která se z pohanky stává Hospodinovou vyznavačkou: „Teď tedy vím, že jsi muž Boží a že Boží slovo v tvých ústech je pravdivé!“ (v. 24).

Evangelijní příběh se odehrává ne příliš daleko od fénického města Sarepty, totiž v galilejské vesnici Naim, nacházející se na jižním úpatí hory Tábor. Vesnice existuje dodnes a malá kaple otců františkánů připomíná místo zázraku. Nedaleko od vesnice se ještě dnes nacházejí hroby vytesané do skály. K nim vpodvečer směřoval smutný pohřební průvod: vynášejí na márách mrtvého jediného syna matky, která je vdovou. Velký zástup, který doprovází zdrcenou vdovu, se ve chvíli, kdy vychází z vesnice, setkává s neméně velkým zástupem Ježíše, jeho učedníků a davem zvědavců.

Případ by ztěžil mohl být smutnější: mrtvý je mladý člověk, je to jediný syn své matky a jeho matka je vdova. Ta je tak připravena o veškerou lidskou oporu ve svém životě, včetně opory hmotné. Ježíšovo láskyplné a ušlechtilé Srdce je naplněno soucitem. Pán zastavuje pohřební průvod a s velikou prostotou koná zázrak. Svými slovy: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ (v. 14) křísí mrtvého mladíka a vrací ho jeho matce: podobně jako několik století předtím vrátil vzkříšeného syna jeho matce prorok Eliáš.

Všichni svědkové tohoto zázračného vzkříšení – a je jich nemálo – jsou naplněni bázní a údivem a říkají: „Veliký prorok povstal mezi námi“ a „Bůh navštívil svůj lid!“ (v. 16). Avšak svatý Lukáš, který nám přesně zaznamenává tuto reakci lidu, dává Ježíšovi pravé jméno: On je nejenom veliký prorok, mimořádný člověk, a ten, skrze něhož Bůh působí, nýbrž *Kyrios – Pán*. Je to poprvé, co svatý Lukáš přisuzuje toto označení, které židé žárlivě sřežili pro označení Boha, Ježíši Kristu, a tak ukazují na to, že je samotným Bohem. Jak říká svatý Pavel: „Pro nás je jeden Bůh: Otec, od něhož pochází všechno a pro něhož jsme tu i my; a máme jednoho Pána: Ježíše Krista, skrze něhož povstalo všechno, i my“ (1 Kor 8,6).

Slova, kterými Pán Ježíš Kristus vzkřísil mrtvého mládence: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“, můžeme spolu s naším otcem Benoît-Dominique de La Soujeole nazvat slovy *boho-lidskými*. Jsou to *lidská* slova, která Pán Ježíš pronesl svým lidským hlasem a jež okolostojící svými ušima dobře slyšeli. Zároveň jsou to však slova *božská*, protože se stávají nástrojem Kristovy božské moci, která jediná může někoho vzkřísit z mrtvých. Jsou to božská slova, neboť jsou pronesena jménem jediné Kristovy osoby, která je božská. Vzhledem k úvodní úvaze o Nejsvětějším Srdci Ježíšově je můžeme nazvat boho-lidskými také z toho důvodu, že jsou projevem Ježíšovy lásky, která je božská a zároveň lidská, velmi lidská.

Nemůžeme nevidět, jak Ježíšova boho-lidská slova pokračují ve svátostných slovech Církve. Vždyť slova: „Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“, slova: „Uděluj ti rozhrěšení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“, slova: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává“ a „Toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů“ i slova dalších svátostí nepronáší kněz svým jménem, ale jménem Ježíše Krista: takřkajíc propůjčuje Kristu svá ústa, a ona se stávají nástroji Ježíšovy božské moci: odpouštějí hříchů, udělují Boží milost, proměňují chléb a víno v Tělo a Krev Páně... A jsou nejenom nástroji Ježíšovy božské moci, ale také projevy jeho něžné lásky k nám, která volá po odpovědi naší lásky a působí ji.

Srdce Ježíšovo, hořící láskou k nám, zapal naše srdce láskou k sobě!

P. Štěpán Maria M. Filip OP
(Nový Dvůr: chrám Matky Boží, 6. 6. 2010)

SVATÝ ALBERT VELIKÝ

Katecheze Benedikta XVI. na generální audienci 24. března 2010

Draží bratři a sestry, jedním z největších učitelů středověké teologie je svatý Albert Veliký. Titul „veliký“ (*magnus*), s nímž vstoupil do dějin, odkazuje na šíři a hloubku jeho učení, kterou spojoval se svatostí života. Již jeho současníci mu neváhali přisuzovat výjimečné tituly. Jeden z jeho žáků, Ulrich ze Štrasburku, jej nazval „divem a zázrakem naší doby“.

Narodil se v Německu na počátku 13. století a již v mládí se vydal do Italské Padovy, sídla jedné z nejproslulejších středověkých univerzit. Věnoval se tam studiu takzvaných „svobodných umění“: gramatiky, rétoriky, dialektiky, aritmetiky, geometrie, astronomie a hudby, tzn. všeobecné kultury a jevil výsadní zájem o přírodní vědy, které se tak velmi záhy staly oblíbeným polem jeho specializace. Během svého pobytu v Padově navštěvoval kostel dominikánů, k nimž pak vstoupil složením řeholních slibů. Životopisné prameny prozrazují, že toto rozhodnutí uzrávalo v Albertovi postupně. Intenzivní vztah k Bohu, příklad svatosti bratří dominikánů, kázání blahoslaveného Jordána Saského, nástupce svatého Dominika ve vedení Řádu kazatelů – to byly rozhodující faktory, které mu pomohly překonat veškeré pochybnosti a také přemoci odpor svých příbuzných. V mládí k nám často promlouvá Bůh a představuje nám plán našeho života. Osobní modlitba živená Slovem Pánovým, účast na svátostech a duchovní vedení osvícenými muži jsou pro Alberta stejně jako pro nás nástroje k odhalování a následování Božího hlasu. Řeholní hábit obdržel od blahoslaveného Jordána Saského.

Po kněžském svěcení jej představení pověřili vyučováním v různých studijních centrech teologie spojených s otci dominikány. Výrazné intelektuální kvality mu umožnily zdokonalit se ve studiu teologie na slavných univerzitách té doby, např. v Paříži. Již v té době svatý Albert zahájil svou mimořádnou literární činnost, v níž pokračoval po celý život.

Byl pověřen významnými úkoly. Roku 1248 byl poslán, aby otevřel teologické studium v Kolíně, jednom z nejvýznamnějších měst Německa, kde v různých obdobích žil a které přijal za své. Z Paříže s sebou přivedl do Kolína výjimečného žáka, Tomáše Akvinského. Už jen zásluha, že byl učitelem svatého Tomáše, by stačila ke vzbuzení hlubokého obdivu ke svatému Albertovi. Mezi těmito dvěma teology vznikl vztah vzájemné důvěry a přátelství, lidských sklonů, které významně

napomáhají rozvoji vědění. Roku 1254 byl Albert zvolen provinciálem „Provinciae Teutoniae“ – teutonské provincie otců dominikánů, která zahrnovala také komunity roztroušené na rozsáhlém území střední a severní Evropy. V této své službě vynikal horlivostí, vizitoval komunity a neustále pobízel spolubratry k věrnosti nauce a příkladu svatého Dominika.

Jeho talenty neunikly pozornosti papežovi té doby, Alexandru IV., který jej chtěl mít po svém boku v Anagni, kde papežové často pobývali, v Římě i ve Viterbu, aby mohl využívat jeho teologických znalostí. Papež jej jmenoval biskupem Řezna, tedy velké a významné diecéze, která však tehdy prožívala těžké období. Od roku 1260 do roku 1262 zastával Albert tuto službu s neúnavnou oddaností, dokázal vnést do města pokoj, zreorganizoval farnosti a konventy a dal nové podněty charitativním iniciativám.

V letech 1263–1264 Albert kázal z pověření Urbana IV. v Německu a v Čechách, odkud se pak vrátil do Kolína, kde se opět chopil svého poslání učitele, badatele a spisovatele. Byl mužem modlitby, vědy a charity, těšil se velké autoritě ve svých vystoupeních během různých příležitostí v církvi a společnosti své doby. Byl především mužem smíření a pokoje v Kolíně, kde se arcibiskup dostal do ostrého sporu s městskými institucemi. Během Druhého lyonského koncilu, svolaného roku 1274 papežem Řehořem X., se zasadil o sjednocení latinské a řecké církve po velkém východním schizmatu z roku 1054; objasnil také myšlení Tomáše Akvinského, které bylo předmětem zcela neopodstatněných námitek, ba dokonce odsudků.

Zemřel v cele svého konventu Svatého Kříže v Kolíně roku 1280 a brzy poté začal být uctíván svými spolubratry. Církev jej vystavila úctě věřících beatifikací v roce 1622 a kanonizací roku 1933, kdy jej papež Pius XI. prohlásil Učitelem církve. Bylo to nepochybně patřičné uznání tomuto Božímu muži a významnému znalci nejenom věroučných pravd, ale také mnoha jiných oblastí vědění. Ostatně, stačí jen zběžný pohled na tituly jeho četných děl a stane se zřejmým, že jeho kultura má v sobě něco obdivuhodného. Jeho encyklopedické zájmy jej stejně jako jeho současníky vedly nejenom ke studiu filosofie a teologie, ale také všech dalších tehdy známých disciplín, od fyziky k chemii, od astronomie k mineralogii, od botaniky k zoologii. Z tohoto důvodu jej papež Pius XII. prohlásil za patrona přírodovědců a dal mu také titul *Doctor Universalis* právě pro šíři jeho zájmů a jeho vědění.

Vědecké metody používané svatým Albertem zajisté nebyly stejné jako ty, které byly vyvinuty v pozdějších stoletích. Jeho metoda spočívala v jednoduchém pozorování, v popisu a klasifikaci zkoumaných jevů, čímž otevřel cestu budoucímu bádání.

Máme se od něho ještě mnohé učit. Svatý Albert ukazuje, že mezi vírou a přírodními vědami není rozpor, třebaže v dějinách došlo k několika nedorozuměním.

Muž víry a modlitby, jakým byl svatý Albert, se může klidně věnovat studiu přírodních věd, rozvíjet poznání mikro i makrokosmu a objevovat zákony vlastní materii, poněvadž to všechno přispívá k výživě touhy a lásky k Bohu. Bible k nám mluví o stvoření jako o prvním jazyce, kterým nám Bůh, jenž je svrchovanou inteligencí – Logem, zjevuje něco o sobě. Kniha Moudrosti například praví, že přírodní úkazy, obdařené velikostí a krásou, jsou jakými uměleckými díly, jejichž prostřednictvím můžeme analogicky poznat Autora stvoření (srov. Mdr 13,5). Tímto klasickým středověkým i renesančním přirovnáním je možné podat svět přírody jako knihu, kterou napsal Bůh a kterou čteme na základě různých vědeckých přístupů (srov. *Promluva k účastníkům plenárního zasedání Papežské akademie věd*, 31. října 2008). Kolik jenom vědců rozvinulo ve šlépějích svatého Alberta Velikého svoje bádání, inspirovaná úžasem a vděčností před světem, jenž se v jejich očích jakožto vědců a věřících jevil a jeví jako dobré dílo moudrého a milujícího Stvořitele! Vědecké bádání se tak mění na hymnus chval. Dobře to pochopil Enrico Medi, velký astrofyzik naší doby, jehož beatifikační proces probíhá, když řekl: „Ó tajemné galaxie. ..., vidím vás, počítám, chápu, studuji a objevuji, pronikám vás a sbírám. Od vás přijímám světlo a osvojuji si vědu, beru podněty a moudrost, třpyt barev a z vás tvořím básně. Vás hvězdy beru do svých rukou a s chvěním v jednotě svého bytí pozvedám nad vás samotné a v modlitbě vás předkládám Stvořiteli, jemuž se můžete klanět jedině mým prostřednictvím“ (*Le opere. Inno alla creazione*).

Svatý Albert Veliký nám připomíná, že mezi vědou a vírou existuje přátelství a že lidé vědy skrze své povolání ke studiu přírody mohou být prostoupeni autentickým a okouzlejícím nadšením svatosti.

Mimořádná otevřenost jeho mysli se projevuje také v úspěšně provedeném kulturním počínu, totiž v přijetí a docenění Aristotelova myšlení. V době svatého Alberta se totiž zejména na poli etiky a metafyziky šířilo poznání četných děl tohoto velkého řeckého filosofa, který žil ve 4. století před Kristem. Projevovala se mocí rozumu, vysvětlovala jasně a pronikavě smysl a strukturu reality, její srozumitelnost, hodnotu a cíl lidských skutků. Svatý Albert otevřel cestu k úplné recepci Aristotelovy filosofie středověkou filosofií a teologií; recepci, kterou potom definitivně zpracoval svatý Tomáš. Tato recepce filosofie, jež byla vlastně pohanská, předkřesťanská, představovala opravdovou kulturní revoluci té doby. Mnozí křesťanští myslitelé se však přesto obávali Aristotelovy nekřesťanské filosofie, především proto, že byla v podání jejích arabských komentátorů interpretována způsobem, který ji přinejmenším v několika bodech ukazoval jako neslučitelnou s křesťanskou vírou. Kladlo se proto dilema: víra a rozum jsou v rozporu nebo nikoli?

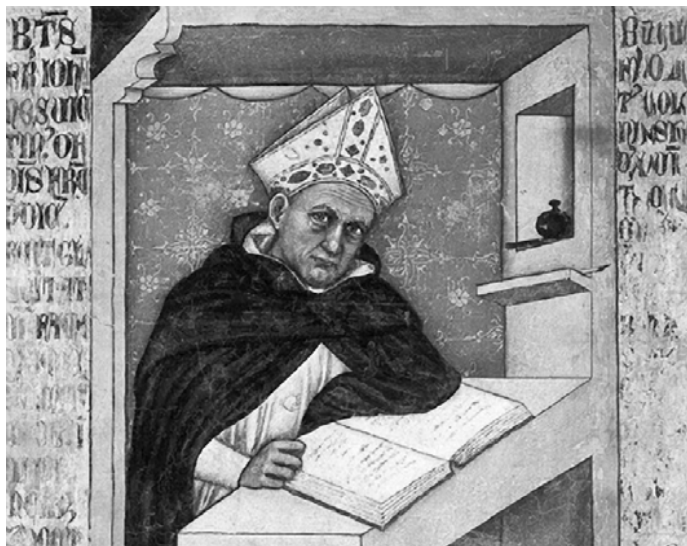
Právě zde spočívá jedna z velkých zásluh svatého Alberta. Studoval Aristotelova díla s vědeckou seriózností v přesvědčení, že všechno to, co je skutečně racionální, je slučitelné s vírou zjevenou v Písmu svatém. Jinými slovy, svatý Albert Veliký přispěl

ke zrodu autonomní filosofie, která se od teologie liší a spojuje se s ní pouze v jednotě pravdy. Tak se ve 13. století zrodila jasná distinkce mezi těmito dvěma věděními, filosofií a teologií, které ve vzájemném dialogu harmonicky spolupracují na objevu autentického povolání člověka, toužícího po pravdě a blaženosti. Právě teologii definoval svatý Albert jako „afektivní vědu“, která ukazuje člověku jeho povolání k věčné radosti, radosti, jež prýští z plného přilnutí k pravdě.

Svatý Albert Veliký byl schopen tyto pojmy jednoduše a srozumitelně předat. Autentický syn svatého Dominika rád kázal Božimu lidu, který byl uchvácen jeho slovem a životním příkladem.

Draží bratři a sestry, prosme Pána, aby v církvi svaté nikdy nechyběli učení, zbožní a moudří teologové jako byl svatý Albert Veliký a pomáhali každému z nás osvojovat si „formuli svatosti“, kterou svým životem uskutečňoval: „Chtít všechno, co chce, pro slávu Boží, jako Bůh, který chce pro svou slávu všechno, co chce,“ to znamená přizpůsobovat se vždycky vůli Boží, abychom chtěli a konali všechno jenom a vždy pro Jeho slávu, a tak pro naši spásu a spásu celého světa.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana*

Tommaso da Modena: Albert Veliký (1352)

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

**MNIŠKY KAZATELSKÉHO
ŘÁDU**

S. M. Anežka Suchánková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ mnisky@op.cz

S. M. Kateřina Foltová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6, ☎ 220923 159
✉ monialesop@volny.cz
web: moniales.praha.op.cz

**ROZJÍMAVÉ SESTRY
SV. DOMINIKA**

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetěves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

**ČESKÁ KONGREGACE
SESTER DOMINIKÁNEK**

S. M. Miriam Hřebačková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
✉ kongregace@dominikanky.cz
web: dominikanky.cz

**Konvent sester dominikánek
Katolický domov studujících**

Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎: 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ cernaop@volny.cz
✉ kdsop@tiscali.cz
web: kds.op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
Charitní domov
592 54 Moravec

**SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ
SV. DOMINIKA**

P. Antonín Damián Nohejl
Popelnicová 52
312 06 Plzeň
mob.: 602 327 842
✉ semperfides@seznam.cz

**LAICKÁ SDRUŽENÍ
SV. DOMINIKA**

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8, 152 00
Praha 5; ☎/fax: 251 554 669
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Cyril Molnár OP
☎: 515 224 184; ☎ 724 320 064
✉ cyril@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
tel. 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
✉ krystalop@volny.cz
web: krystal.op.cz

OLIVA – knihkupectví

Jiřská 7, 110 00 Praha 1
✉ knihy-oliva@quick.cz
web: oliva.op.cz

**SALVE. Revue pro teologii
a duchovní život**

Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1-Hradčany
tel.: 603 229 688
✉ dominika@apha.cz
web: salve.op.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
✉ SITA-cz@quick.cz
web: agora.metaphysica-
skaut.org/sita

**VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ
ŠKOLA**

P. Jan Rajlich OP
✉ jan@op.cz; web: misie.op.cz

Hnutí PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
85/64, 152 00 Praha 5
✉ info@prolife.cz
web: prolife.cz

**Hnutí SVĚTLO-ŽIVOT
(OÁZY)**

P. Jan Rajlich OP
web: oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Arcibiskupství pražské
Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1–Hradčany
☎ 220 392 201 (sekretariát)
fax: 220 515 396
✉
web: www.apha.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství z katolického
světa; Michaela Freilová
redakce@claritatis.cz
web: res.claritatis.cz

**IDI – International Dominican
Information**

curia.op.org/.../idi

Summa theologiae

krystal.op.cz/sth/sth.php

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

curia.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR

op@konference.op.cz
– e-mailová konference

misie.op.cz – apoštolát provincie

www.dominikani.sk – dominikáni na Slovensku

praha.op.cz – klášter dominikánů Praha

plzen.op.cz – klášter dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – klášter dominikánů Olomouc

www.zdislava.cz – klášter dominikánů Jablonné v Podj.

csos.op.cz – církevní střední odborná škola Bojkovice

www.dominik.cz – stránky o svatém Dominikovi

tyn.op.cz – stránky věnované fr. Tomáši Josefu Týnovi OP

breviar-op.cz – dominikánský breviář online